

8.4.2003

2940/4/01

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Riitta Länsisyrjä

VELKAJÄRJESTELYHAKEMUKSEN KÄSITTELY

1

KANTELU

A on osoittanut eduskunnan oikeusasiamiehelle 19.11.2001 päivätyn kirjoituksen Karjaan kaupungin velkaneuvojan B:n menettelystä yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan toimeksiannon hoitamisessa. A arvostelee sitä, että B oli laiminlyönyt A:n velkajärjestelyhakemuksen laatimisen ja jättämisen Raaseporin käräjäoikeudelle tutkittavaksi. B oli A:n mukaan myös vaheellisesti ilmoittanut hänelle, että hakemus oli jätetty käräjäoikeudelle, vaikka näin ei tosiasiasa ollut asianlaita. A kirjoitti kantelun B:n menettelystä Karjaan kaupunginjohtajalle ja sosiaalitoimen johtajalle 24.10.2001 osoittamallaan kirjeellä. A arvostelee sitä, ettei hän vielä kantelun teko aikaan ollut saanut mitään vastausta. Hän vaati, että B:n tuli antaa menettelystään kirjallinen selvitys ja anteeksipyyntö. Hän vaati vaihtoehtoisesti kunnanjohtajan tai sosiaalijohtajan vastaavan selityksen ja anteeksipyyntö.

2

SELVITYS

Kirjoituksen johdosta on tänne hankittu B:ltä 27.11.2001 ja 11.2.2002 päivätyt selvitykset sekä Karjaan kaupunginhallituksen 20.2.2002 päivätty lausunto. Selvitykset ja lausunto oheistetaan kantelijalle tiedoksi.

3

RATKAISU

3.1

Tapahtumat

A oli käänntynyt helmikuussa 2001 Karjaan kaupungin velkaneuvojan B:n puoleen hänen velkajärjestelyasiensa hoitamiseksi. Hänen velkajärjestelyhakemuksensa oli hylätty Alavuden käräjäoikeuden päätöksellä 2.2.2001. A oli 7.2.2001 ilmoittanut tyytymättömyyttä ja valittanut päätöksestä. Neuvottelussa A:n ja B:n kesken sovittiin, että valituksesta Vaasan hovioikeudessa luovutaan A:n muuttuneiden olosuhteiden vuoksi. B lupasi hoitaa peruutuksen.

Huhtikuussa 2001 A valtuutti B:n asiamiehenä laatimaan velkajärjestelyhakemuksen sekä hoitamaan asian vireillepanon Raaseporin käräjäoikeudessa.

B lähetti valituksen peruutusilmoituksen Vaasan hovioikeudelle 4.5.2001.

A on kertonut, mitä B ei ole kiistänyt, että hän oli useaan otteeseen tiedustellut B:ltä, miten uuden velkajärjestelyhakemuksen laatiminen edistyy. B oli A:n kertoman mukaan useampaan otteeseen ilmoittanut nimenomaan kysyttäessä, että hän oli jättänyt velkajärjestelyhakemuksen käräjäoikeudelle. A oli kuitenkin 24.10.2001 saanut selville käräjäoikeudesta, ettei hakemusta ollut sinne jätetty. B oli A:n vaatimuksesta palauttanut A:lle tämän hakemusta varten jättämät asiakirjat.

A osoitti 24.10.2001 päiväämensä kirjeen Karjaan kaupunginjohtajalle ja sosiaalijohtajalle. Kirjeessään hän vaati joko B:n tai kirjeen saajien selvitystä ja anteeksipyyntöä. Karjaan kaupunginjohtaja ja sosiaalijohtaja osoittivat A:lle 21.12.2001 päivätyn kirjeen, jossa he lähettävät tiedoksi B:n selvityksen ja anteeksipyyntön ja valittivat siinä osaltaan syntynyttä tilannetta ja siitä aiheutunutta haittaa.

3.2

Oikeudellinen arviointi

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Kuntalain 44 a §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkaan kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä.

Saadun selvityksen mukaan peruutuskirjeen lähettäminen Vaasan hovioikeudelle kesti yli kaksi kuukautta siitä, kun asiasta oli A:n kanssa sovittu. Uuden velkajärjestelyhakemuksen laatimiseksi ei ainakaan saadun selvityksen mukaan ollut ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin sinä noin kuuden kuukauden ajanjaksona jona asia oli ollut B:n hoidettavana, kunnes A oli päättänyt luopua velkaneuvojan käyttämisestä asiassa.

B on selvityksessään vedonnut siihen, että keväällä 2001 Karjaa oli ottanut vastuun Inkoon ja Pohjan talous- ja velkaneuvonnasta. Tällöin oli syntynyt suuri käsiteltävien asioiden suma ja velkaneuvonnan työmäärä oli kasvanut vuonna 2001 100 prosenttia ja hänen hoidossaan ollut holhoustoimi noin 25 prosenttia. Tilanne oli aiheuttanut sen, että A:n asia oli jäänyt ei-kiireellisenä tilapäisesti sivuun. Inhimillisen erehdyksen vuoksi se oli B:n mukaan unohtunut muutamaksi kuukaudeksi.

B on jo A:lle toimitetussa selvityksessään myöntänyt, että menettely ei ollut asianmukaista. Myös Karjaan kaupunginhallitus on lausunnossaan todennut, että A:n velkajärjestelyasia hoidettiin tavalla, joka ei vastannut hyvän hallintotavan vaatimuksia. Lausunnossa todetaan, että asian seurannassa ja käsittelyrutineissa on ollut puutteita.

Katson, että valituksen peruutuksen yli kahden kuukauden kestolla ei ole ollut asian käsittelyn kannalta sellaista merkitystä, että B:n menettelyyn olisi tältä osin puututtava.

Sen sijaan uutta velkajärjestelyhakemusta koskevan asian käsittely on ollut puutteellista erityisesti sen vuoksi, että B on A:n tiedustellessa asiaa useamman kerran ilmoittanut jättäneensä hakemuksen jo käräjäoikeudelle. B kertoo, että hän "*eli jonkun aikaa siinä uskossa, että hakemus oli käräjäoikeudessa*". Mielestäni B on menetellyt huolimattomasti jättäessään varmistamatta, mitä hakemukselle oli tapahtunut toistuvista A:n kyselyistä huolimatta. Näin ollen A ei ole itse voinut arvioida sitä, olisiko hänellä ollut aihetta tai mahdollisuuksia ryhtyä toimenpiteisiin hakemuksen kiirehtimiseksi.

Hakemuksen jättäminen käräjäoikeudelle on aiheettomasti viivästynyt. Näin ollen B on asiassa menetellyt virkavelvollisuuksiensa vastaisesti.

3.3

Johtopäätökset

Karjaan kaupunki on lausunnossaan kertonut mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt velkaneuvoja B:n työrutiinien parantamiseksi ja asioiden käsittelyprosessin seurannan järjestämiseksi. Tämän vuoksi katson, että kirjoitus ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että saatan käsitykseni velkaneuvoja B:n menettelyn lainvastaisuudesta hänen tietoonsa. Samalla kiinnitän Karjaan kaupunginhallituksen huomiota siihen, että työmäärien ja työtehtävien suorittamisen valvonta kuuluu järjestää asianmukaiseksi.

Tässä tarkoituksessa lähetän tästä päätöksestä jäljennöksen velkaneuvoja B:lle ja Karjaan kaupunginhallitukselle.